

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Oranžová stuha roku 2019

Oranžová stuha

roku 2019

Obsah

Slovo ministra	4 - 5
O soutěži Vesnice roku	6 - 7
Blšany u Loun.	8 - 9
Boršov nad Vltavou	10 - 11
Cekov	12 - 13
Janův Důl	14 - 15
Petrovice	16 - 17
Rudník	18 - 19
Stará Voda	20 - 21
Městys Tištín.	22 - 23
Třeštice	24 - 25
Vendolí	26 - 27
Zašová	28 - 29
Žižice	30 - 31
Vítězné obce minulých ročníků ...	32

Slovo ministra

Vážení příznivci venkova,

soutěž Vesnice roku již 25 let podporuje a oceňuje rozvoj obcí České republiky, a to nejen v investiční oblasti, ale i v oblasti společenského a spolkového života, což vše velmi významně ovlivňuje život občanů našich venkovských regionů. Soutěž se stala tradicí, která dokazuje, že lidem záleží na obci, ve které žijí.

Do letošního ročníku Vesnice roku se přihlásilo 206 obcí, toto vysoké číslo dokazuje, že soutěž dále motivuje obyvatele, aby aktivně zvelebovali své domovy, vzájemně komunikovali a utužovali společenský život. To je podle mě jasným důkazem, že soutěž plní svůj cíl.

Její součástí je již od roku 2007 ocenění Oranžová stuha. Ministerstvo zemědělství ji uděluje obcím, kterým se daří spolupracovat se zemědělskými nebo lesnickými podniky, případně s místními dobrovolnými organizacemi myslivců, rybářů, včelařů. Společně pak rozvíjejí venkov a jeho tradice.

Prostřednictvím této publikace se můžete seznámit s obcemi oceněnými v krajských kolech soutěže a vítěznými obcemi celostátního kola Oranžové stuhy ČR roku 2019.

Blahopřeji všem vyznamenaným obcím a přeji jim, aby měly stále dost aktivních občanů, kteří budou rádi a ochotně přispívat k dalšímu rozvoji svého domova, našeho venkova. Zároveň bych rád poděkoval i ostatním obcím, které se do letošního ročníku přihlásily. Jsem si vědom, že příprava a organizace krajského i celostátního kola je náročná a zabere spoustu času. Věřím, že ocenění a peněžní odměna povzbudí další obce i jejich obyvatele, aby se přihlásili do dalších ročníků.

Miroslav Toman
ministr zemědělství

O soutěži Vesnice roku v Programu obnovy venkova

Do letošního 25. ročníku soutěže Vesnice roku se přihlásilo celkem 206 obcí. Cílem soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova.

Soutěže se mohou zúčastnit obce a sídla venkovského charakteru se statutem města a městyse, která mají maximálně 7 500 obyvatel, a která mají zpracovaný Program obnovy vesnice (více o podmínkách soutěže na www.vesniceroku.cz).

Vyhlašovatelé soutěže:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Spolek pro obnovu venkova ČR
Ministerstvo zemědělství
Svaz měst a obcí ČR

Spoluvyhlašovatelé soutěže:

Ministerstvo kultury, Ministerstvo životního prostředí, Kancelář prezidenta republiky, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, Sdružení místních samospráv ČR, Svaz knihovníků a informačních pracovníků a Asociace krajů ČR.

Soutěž je organizována ve dvou kolech – krajském a celostátním. V rámci krajských kol jsou udělována následující hlavní ocenění:

Zlatá stuha – vítěz krajského kola

Vítězná obec zpravidla nejvíce a jednoznačně osloví komisi a vyváženě obstojí ve všech posuzovaných oblastech, kterými jsou prezentace společenského života, aktivita občanů a podnikatelů, celkový obraz vesnice, úsilí o kvalitní občanskou vybavenost a infrastrukturu, spolupráce obyvatel, péče o zeleň, přírodní prvky a veřejná prostranství, práce s mládeží, zájem o historii, tradice a okolí, úroveň zpracování koncepčních dokumentů, ale také využívání informačních technologií.

Modrá stuha – za společenský život

Znakem společenského života vesnice je mj. to, že jej vytvářejí lidé nejen pro ostatní, ale i pro sebe. Hodnotí se také péče o duchovní hodnoty obce, utužování venkovské komunity a návaznost na tradice.

Bílá stuha – za činnost mládeže

Oceňovány jsou aktivity místních spolků v oblasti výchovy mladé generace, práce s dětmi v knihovně či vytváření podmínek pro trávení volného času.

Zelená stuha – za péči o zeleň a životní prostředí

Oceňovány jsou také snahy o revitalizaci navazující otevřené krajiny, např. výsadby tradičních stromořadí a obnova druhové skladby.

Oranžová stuha – za spolupráci obce se zemědělským subjektem

Cílem ocenění je povzbudit představitele obcí, zemědělce hospodařící v obci a občany ke vzájemné spolupráci, která povede ke zvelebování obce a ke zlepšení života na venkově. Jsou vyhledávány, zveřejňovány a oceňovány příklady dobré spolupráce obce a zemědělského subjektu (zemědělského nebo lesnického podniku) či obce a místní dobrovolné organizace z resortu zemědělství (např. myslivců, rybářů, včelařů). Partnerství ze strany obce může být naplňováno také v rámci dobrovolného svazku obcí nebo místní akční skupiny.

Ocenění je udělováno od roku 2007 a od tohoto roku se Ministerstvo zemědělství účastní soutěže jako jeden z vyhlášovatelů soutěže. Krajská kola soutěže Vesnice roku se uskutečnila v květnu a červnu. Celostátní hodnotitelská komise poté navštívila obce oceněné Oranžovou stuhou v krajských kolech na začátku září. Posuzovala obce podle hodnotících kritérií a vybrala jednu obec, která se stala nositelem titulu Oranžová stuha České republiky roku 2019.

S oceněním Oranžová stuha je spjata finanční odměna ve formě dotace rozpočtu Ministerstva zemědělství (MZe) z podprogramu Podpora obnovy a rozvoje venkova administrovaném Ministerstvem pro místní rozvoj. Obec, které bylo uděleno ocenění v rámci krajského kola soutěže, získá finanční odměnu, resp. dotaci až do výše 600 tis. Kč, a to dle možnosti MZe pro daný rok. Obec, která se v rámci celostátního kola umístila na třetím místě, získá finanční odměnu, resp. dotaci až do výše 700 tis. Kč, a to dle možnosti MZe pro daný rok. Obec, která se v rámci celostátního kola umístila na druhém místě, získá finanční odměnu, resp. dotaci až do výše 800 tis. Kč. Obec, která se v rámci celostátního kola umístila na prvním místě, získá finanční odměnu, resp. dotaci až do výše 900 tis. Kč, a to dle možnosti MZe pro daný rok.

Více o soutěži naleznete na subportálu Venkov na webu www.eagri.cz/venkov.

Hodnotící kritéria:

U hodnocených obcí se posuzuje: podíl místních zemědělských subjektů na zaměstnanosti obyvatel obce, spolupráce při péči o veřejná prostranství a kulturní krajinu, koncepční dokumenty a společné projekty, místní produkty a jejich marketing, využití netradičních zdrojů energie, nezemědělské aktivity a také prezentace obce během hodnocení, připravenost obce, organizace návštěvy, celkový dojem obce, zpracování jednotné informace o obci.

Členové celostátní hodnotitelské komise:

Ing. František Winter, Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů

Ing. Josef Souček, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu

Ing. Lenka Rychlá, Zemědělský svaz ČR

Ing. Martina Petržilková, MBA, Státní zemědělský intervenční fond

Ing. Petra Ziková, Ministerstvo zemědělství

PaedDr. Věra Libichová, Spolek pro obnovu venkova ČR

Romana Zemanová, Národní síť Místních akčních skupin ČR

Oranžová stuha
Ústeckého kraje
roku 2019

Blšany u Loun

Okres
Kraj
NUTS 2

Adresa
obecního
úřadu

Web

Počet obyvatel
Rozloha obce

Louny
Ústecký
Severozápad

Blšany u Loun 2
440 01
Louny

www.blsanyuloun.cz

Obec se nachází v okrese Louny, žije zde 346 obyvatel. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1226. V jižní části vesnice stojí na okraji hospodářského dvora blšanský zámek postavený na konci šestnáctého století Janem Hruškou z Března. Dochovaná podoba je výsledkem barokní přestavby provedené po třicetileté válce.

Jedním z největších zemědělských subjektů je firma Xaverov, a. s., která produkuje násadová vejce a zabývá se líhnutím kuřat. Firma zaměstnává 5 obyvatel z obce a každý čtvrtek mohou místní obyvatelé navštívit farmu a za zvýhodněnou cenu zakoupit vejce. Obec s firmou Xaverov celoročně spolupracuje a vypomáhá si. Jde o bezúplatné zapůjčování techniky nebo údržbu veřejných prostranství v intravilánu obce včetně údržby příjezdových komunikací v zimním období.

Na katastrálním území obce působí Vinařství pod Chlumem, s. r. o., které se orientuje na pěstování vinné révy. Vinná réva je pěstována na Blšanském Chlumu, což je evropsky významná lokalita – přírodní památka Blšanský Chlum. Vzhledem k výskytu vzácných druhů rostlin a živočichů se na tomto území realizuje projekt na zlepšení stavu lokality. Tento projekt realizuje organizace Beleco, která dlouhodobě působí v oblasti ochrany přírody. Organizace spolu s obcí startuje projekt s názvem „Kup si svoji ovečku“.

V katastrálním území obce Blšany u Loun působí i drobní hospodáři a hospodářky, zájmové spolky. Jednou z hospodářek je paní Lacíková, která opravila starý zchátralý statek, na kterém má kromě vystavených starých zemědělských strojů i voliéry s exotickým ptactvem, králíky, slepice, husy nebo perličky.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Obec dbá především na osvětu dětí v rámci vztahu k přírodě a venkovu. Majitel zámku zároveň i místní včelař, a paní hospodářka vítají návštěvy s dětmi a pomáhají při zajištění programu dětského tábora, na kterém se děti mohou seznámit se zemědělskými stroji a hospodářskými zvířaty. Nelze opomenout místní spolky, které se podílejí na organizaci společenských akcí. Spolupráce obce, místních firem a drobných zemědělců spočívá především v péči o zeleň.

Oranžová stuha
Jihočeského
kraje roku
2019

Boršov nad Vltavou

Okres
Kraj
NUTS 2

České Budějovice
Jihočeský
Jihozápad

Adresa
obecního
úřadu

Obecní 52
373 82
Boršov nad Vltavou

Web

www.borsovnvt.cz

Počet obyvatel
Rozloha obce

| 939
| 000 ha

První písemná zmínka o Boršovu pochází z roku 1261. Ze 13. století pochází i velice dobře znatelné obranné valy boršovského hradu na levé straně Vltavy, stejně jako pozdně gotická budova kostela sv. Jakuba se stále funkčním zvonem z roku 1495.

Obec Boršov nad Vltavou po staletí formovala řeka Vltava. Dnes se úsek Vltavy proměnil v jeden z nejpoblábnějších rybářských revírů v ČR. V obci sídlí Český rybářský svaz pro jižní Čechy. Mezi největší podnikatelské subjekty patří Mlýny a těstárny Europasta SE, Osiva Boršov s. r. o., TOKO Agri a. s. – prodej a servis zemědělské techniky. Výše uvedené subjekty se aktivně zapojují do společenského dění obce, které podporují nejen sponzorský, ale i přidávají ruku k dílu. Obec úzce spolupracuje se společností Agrocon Kájov, s. r. o., zejména při zapůjčování zemědělské a komunální techniky.

V obci působí a aktivně se do života obce zapojují zahrádkáři, včelaři, rybáři, baráčníci a 2 myslivecká sdružení. Společně s obcí obnovili Farskou zahradu, vytvořili Zahradu Hlaholice, obnovili rybníček U Matoušků, vysadili novou alej lip. Aktuálně obnovují zámecký park v Poříčí. V neposlední řadě

obec se zahrádkáři obnovila Habermannův sad výsadbou 55 stromků různých původních druhů švestek, špendlíků.

Katastrem obce protéká řeka Vltava, přirozený biokoridor s interakčními prvky. Obec se soukromými vlastníky spolupracuje na zadržování vody v krajině. Aktuálně se v katastru obce připravuje obnovení jezového tělesa na jezu Boršov ve spolupráci s Povědím Vltavy.

Na řece Vltavě je několik malých vodních elektráren. Jedna z nich spolupracuje s mysliveckým družstvem a dodává elektřinu do místní bažantnice.

Obec má bohatý kulturní a společenský život. Již pátým rokem každý měsíc pořádá Boršovský trh, na kterém se prodávají výhradně místní produkty od malých dodavatelů. Pořádá Boršovské slavnosti těstovin, závody paddleboardů, dětské masopusty.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

V obci je významná především spolupráce s místními spolky, které se zapojují do obecního života a podílejí se také na organizaci společenských akcí. V obci jsou ve spolupráci s Povědím Vltavy s. p. provozovány tři malé vodní elektrárny. Energie jedné z vodních elektráren se využívá pro pohon pšeničného mlýna. Obec podporuje menší podnikatele, kteří mohou představit své produkty na již tradičním Boršovském trhu. Mezi vyhlášené místní produkty patří Boršovský chléb a Boršovské dobroty.

Cekov

Oranžová stuha
Plzeňského kraje
roku 2019

Okres
Kraj
NUTS 2

Rokycany
Plzeňský
Jihozápad

Adresa
obecního
úřadu

Cekov 23
338 08
Zbiroh

Web

www.obeccekov.cz

Počet obyvatel
Rozloha obce

134
429 ha

Nevelká obec Cekov s nadmořskou výškou 463 m se nachází mezi městy Mýtem v Čechách a Zbirohem. Nejstarší historický záznam o Cekově pochází z roku 1273, toto datum je také spojeno s obdobím založení hradu ve Zbirohu. Dominantu obce podtrhuje Cekovský rybník o rozloze 44 ha, který je druhým největším rybníkem v okrese Rokycany.

Spolupráce s místními zemědělci probíhá kontinuálně při zpracování důležitých strategických dokumentů a projektů, ale i při budování rozvoje obce, údržby veřejného prostranství, vodních stružek, příkopů, polních cest, výsadby zeleně a stromů. Jejich technika je důležitou pomocí při všech činnostech v obci, což se projevuje úsporou značných finančních prostředků. Nejvíce přispěli k rozvoji obce darováním části zemědělských pozemků obci pro nové stavební pozemky. Umožnili také vedení splaškové a dešťové kanalizace na svých pozemcích k nově budované kořenové čistírně odpadních vod.

Další významnou oblastí spolupráce je pořádání společenských a kulturních akcí. Obec

je zajišťuje společně s místními zemědělci, myslivci, rybáři, podnikateli a řemeslníky, kteří se zapojují organizačně nebo i dary, např. do tomboly hasičského plesu.

Velkým přínosem pro obec a zemědělské subjekty byla realizace komplexních pozemkových úprav a následné vybudování polních cest, které zpřístupnily převážnou část zemědělských pozemků. Součástí polních cest byla výstavba příkopů a odvodňovacích prvků včetně založení mokřadů, biotopů, výsadba skupin i soliterních stromů. Krajina v okolí obce získala pestrost a rozmanitost, velké plochy byly těmito prvky vhodně rozděleny a krajinný ráz se alespoň částečně vrátil do své původní přirozené podoby.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Obec Cekov se do soutěže Vesnice roku přihlásila letos poprvé, hodnotitelská komise ocenila především odhodlání, týmovou spolupráci a organizaci prezentace obce. V rámci prezentace byla viditelná úzká spolupráce se spolky a zemědělskými subjekty, které pomáhají při veškeré dobrovolnické činnosti, zajišťují dovoz a odvoz různých materiálů, pomáhají svojí technikou při zemních a stavebních pracích v obci. Obec s jejich pomocí realizuje výsadbu ovocných a listnatých stromů a jejich následnou údržbu. V neposlední řadě obec Cekov nabízí venkovskou turistiku a agroturistiku, a to prostřednictvím rekreační chalupy, kde majitelka pořádá akce pro děti.

Janův Důl

Oranžová stuha
Libereckého
kraje roku
2019

Okres
Kraj
NUTS 2

Liberec
Liberecký
Severovýchod

Adresa
obecního
úřadu

Janův Důl 75
463 52
Osečná

Web

www.januvdul.cz

Počet obyvatel
Rozloha obce

158
455 ha

Obec Janův Důl je podhorská obec pod Ještědským hřbetem. Skládá se z jednoho katastrálního území o celkové výměře 455,60 ha. Historie sahá až do roku 1569, kdy byla obec založena.

V obci podniká zemědělská firma Agrokomplet 2000 spol. s r. o. tradiční pasteveckou formou chovu skotu. Po rozpadu zpracování mléka v Libereckém kraji, kde není v současné době ani jedna mlékárna, přeorientovala se firma Agrokomplet 2000 na chov masného plemene hovězího dobytka.

Obec Janův Důl a zemědělská firma Agrokomplet 2000 spol. s r. o. uzavřely memorandum o spolupráci. Smyslem tohoto memoranda je vytipovat oblasti spolupráce tak, aby oba partneři mohli postupovat ve vzájemné shodě a plnit své rozvojové programy. Vzájemná výpomoc při běžných problémových situacích, ať té či oné strany, je dána tradiční dobrou historickou spoluprací obce a tohoto zemědělského subjektu.

Obec při svých rozvojových projektech v intravilánu obce naráží na tradiční pastviny zemědělského objektu a právě tam je potřeba vzájemná dohoda obou subjektů.

Typický je projekt obce – Alej u kravína, kde Agrokomplet 2000 ustoupil s částí pastviny, aby obec mohla realizovat projekt aleje, který výrazně zlepšuje vzhled obce.

Velmi důležitá je spolupráce a výpomoc v oblasti hospodaření s pitnou vodou. Obec vlastní vrt, vodojem a vodovodní řád. Holandský kemp i Agrokomplet 2000 mají vlastní vrty a používají vlastní vodu. Systémy jsou propojeny a v případě nouze si všechny 3 subjekty mohou vypomáhat s dodávkami vody.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Hodnotitelská komise ocenila spolupráci obce, společnosti Agrokomplet 2000 spol. s r. o. a Holandského kempu při využívání pitné vody, kdy mají uvedené subjekty vlastní vrty, které jsou vzájemně propojené a v případě potřeby si mohou vzájemně vypomáhat s dodávkami vody. Dále bylo uzavřeno memorandum o spolupráci při kultivaci obecních prostor. Společnost se také finančně podílela na opravě místních komunikací, které využívá ke své činnosti. Produkci a zpracování kravského mléka a jeho prodejem ze dvora se zabývá také rodinná farma provozující zemědělskou činnost v menším rozsahu.

Petrovice

Oranžová stuha
Jihomoravského
kraje roku
2019

Okres
Kraj
NUTS 2

Blansko
Jihomoravský
Jihovýchod

Adresa
obecního
úřadu

Petrovice 134
679 02
Rájec-Jestřebí

Web

www.oupetrovice.cz

Počet obyvatel
Rozloha obce

638
500 ha

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1374, kdy ves a tvrz v Petrovicích držel Mikuláš z Petrovic a po něm Vilém a Pavel z Petrovic.

Spolupráce obce a zemědělských subjektů má významný vliv na fungování a kvalitu života v obci a v neposlední řadě na rozpočet obce. Zemspol a. s. Sloup je významným zaměstnavatelem v obci. V rámci projektu „Zachování a rozvoj agroturistiky“ byla zahájena spolupráce mezi samosprávou – zemědělským subjektem – soukromým sektorem, ve kterém jsou naplňovány principy Chytrého venkova k obnově a rozvoji služeb na vesnici. Projekt je postaven na vzájemné důvěře a spolupráci místních občanů pro zachování a rozvoje provozu agroturistiky v regionu a propagaci venkova, zemědělství a služeb v obci. Vzájemná spolupráce tohoto projektu je doplněna spoluprací obce a včelařů, kdy byla realizována vlastními silami naučná včelí stezka.

Spolupráce se zemědělským subjektem je také v úspěšném zastavení vylidňování a zajištění zaměstnání v obci. Od roku 2005 k dnešnímu dni vzrostl počet obyvatel obce z 380 na 638 občanů. Zemědělský subjekt v zimním období udržuje místní komunikace a v letním období zapůjčuje příslušenství k obecnímu traktoru na drobnou údržbu.

V Petrovicích jsou každoročně pořádané společně kvalifikační závody koní jedno a dvouspreží na mistrovství ČR. Do přípravy a průběhu závodů je zapojena celá obec

a spolky, Zemspol a.s. Sloup je hlavním organizátorem závodů. Na území obce působí také místní organizace včelařů, myslivců a rybářů. Spolupráce je příkladná v oblastech údržby veřejných prostranství, využití chátrajících objektů, péče o krajinu či rozvoji agroturistiky. Zemspol a. s. Sloup pořádá také vzdělávací aktivity pro děti předškolního věku zaměřující se na poznávání zemědělství a života na venkově. Obec současně realizuje koncepční péči v oblasti lesního hospodaření, kdy postupně od roku 2000 dochází k obnově dřevin dle lesního hospodářského plánu.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Společnost ZEMSPOL a. s. je nejen významným zaměstnavatelem obyvatel obce, ale podílí se také na přípravě společenských akcí a zajišťuje zimní údržbu. Společnost pořádá také vzdělávací aktivity pro děti předškolního věku zaměřující se na poznávání zemědělství a života na venkově. Zemědělská společnost provozuje i chov ovcí, který je dle potřeby využíván na spásání travních porostů v CHKO Moravského krasu. Hodnotitelská komise ocenila významnou spolupráci místních včelařů a obce např. při realizaci naučné včelí stezky za účelem zvýšení povědomí o významu včel v zemědělství a přírodě.

Rudník

3. místo v celostátním
hodnocení

Oranžová stuha
Královéhradeckého
kraje roku 2019

Okres
Kraj
NUTS 2

Trutnov
Královéhradecký
Severovýchod

Adresa
obecního
úřadu

Rudník 5 I
543 72
Rudník

Web

www.rudnik.cz

Počet obyvatel
Rozloha obce

2 097
4 300 ha

Obec Rudník traduje svůj vznik z dob kolonizace Krkonoš ve 13. století. Počáteční zmínka o možné existenci obce se váže k letopočtu 1241.

V Rudníku i ve všech jeho místních částech hospodaří několik zemědělských subjektů. Vedle společnosti Farma Rudník s. r. o., zabývající se rostlinnou i živočišnou výrobou, jsou v obci aktivní i drobní zemědělci, zabývající se nejen konvenčním zemědělstvím, ale i ekologickým. Ekofarma Amultovice soustředí svou činnost hlavně na produkci hovězího masa. Biofarma Bolkovský dvůr je svou činností zaměřena zejména na pastevectví ovcí a následnou výrobu produktů z ovčího mléka a masných výrobků, včetně poskytování poradenství k chovu ovcí a ubytování na farmě. V obci je i Krkonošská kozí farma, kde jsou chovány na stovky koz, a je vyráběn výborný kozí sýr. Soukromě hospodaří rolník pan Jiří Vondrák hospodaří jako pastevec a zároveň obec reprezentuje na světové úrovni jako úspěšný musher. Další zemědělské subjekty s obcí spolupracují na cyklostezkách, které obec plánuje. Spolupráce s obcí spočívá v tom, že bezplatně souhlasí s trasou cyklostezek na svých pozemcích.

Spolupráce obce se zemědělskými subjekty je na velmi vysoké úrovni. Zahrnuje napří-

klad exkurze pro žáky školy, kteří mají možnost nahlédnout do výroby zemědělských produktů. Zástupci zemědělců se pravidelně účastní schůzek na téma řešení a sestavování plánů péče o zeleň a jsou členy komise obce pro životní prostředí a rozvoj obce. Obec spolupracuje s místním zemědělcem i v likvidaci bioodpadu tím, že je jí umožněn bezplatný odvoz štěpky a trávy do soukromé kompostárny.

Se zemědělci a lesníky spolupracuje obec při údržbě a úpravě svého prostranství. Na zimní údržbě obce a lyžařských tratí se velkou mírou podílejí zemědělci a lesníci svou technikou. Zemědělci a myslivci poskytují své produkty na kulturní akce obce, formou brigád udržují remízky, pole a veřejná prostranství v čistotě a pořádku a zmírňují potenciální škody na majetku obce a zemědělců zvěří.

V místní základní škole je kladen velký důraz na ekologickou výchovu. Žáci se věnují na školní zahradě pěstování zeleniny do školní kuchyně, kompostování a recyklaci odpadu.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

V obci hospodaří značné množství zemědělských subjektů, které aktivně spolupracují při pořádání společenských akcí, poskytování techniky, uskladnění posypového materiálu. Kozí farma zajišťuje zejména spásání exponovaných pozemků. Obec naopak podporuje farmy propagací jejich produktů, které nesou označení Krkonoše originální produkt, ať už prostřednictvím MAS Krkonoše, z. s. nebo na obecních kulturních akcích formou trhů. V obci je také rozvinuta venkovská agroturistika. Komise ocenila kvalitně zpracovanou studii retenčních protipovodňových nádrží, tzv. suchých poldrů.

Oranžová stuha
Karlovarského
kraje roku
2019

Stará Voda

Okres
Kraj
NUTS 2

Cheb
Karlovarský
Severozápad

Adresa
obecního
úřadu

Stará Voda 88
353 01
Stará Voda

Web

www.staravoda.cz

Počet obyvatel
Rozloha obce

509
5 401,5 ha

Obec Starou Vodu lze najít nedaleko Mariánských Lázní, mezi Českým a Slavkovským lesem, na trase historické Zlaté cesty z Plzně do Chebu. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1380. Obci a celé oblasti vévodí vrchol Dyleň (940 m. n. m.). Starou Vodu tvoří tři části: Stará Voda, Sekerské Chalupy a Vysoká. V obci se nachází dvě kulturní památky: kaple sv. Anny z r. 1712 v části Stará Voda a kostel sv. Jana Křtitele v části Vysoká.

Obec není svým charakterem pouze zemědělská, ale jsou zde i fungující větší podniky: dvě pily a firma Eutit s. r. o., která se věnuje zpracování čediče a eucoru a je jedinou tohoto druhu v Česku. Ve vzájemném poměru tvoří třetinu území půda zemědělská, dvě třetiny půda lesní.

V obci hospodaří mnoho zemědělských subjektů, ale tři největší se podílí na životě obce významnější měrou – farma Vysoká, Václav Sedláček a C Farma s. r. o. Spolupracují s obcí při údržbě prostranství a výsadbě zeleně a podporují společenský a spolkový život. Aktivní jsou také včelaři a myslivci. Všichni pak velmi dobře spolupracují nejen s obcí, ale i s místní Základní a mateřskou školou. Jsou nápomocní při výuce v terénu, ukázkami činnosti či materiální podporou.

Díky dobrému hospodaření v obci nevznikly žádné brownfieldy, všechny původní zemědělské objekty našly využití a je o ně pečováno. Velmi dobrá spolupráce je se správci

jednotlivých lesů, Klášterními lesy Strahov a Lesy ČR. Na území obce se nachází množství významných krajinných prvků, jednotlivá stromořadí, mokřady či prameniště.

Firma Sedláček provozuje zároveň i „obecní“ obchod, kde lze zakoupit kromě běžného sortimentu domácí mléčné výrobky – mléko, podmásli, sýry, tvaroh, jogurty, jakož i sýry a uzeniny dalších menších výrobců.

Stará Voda je krásná svou nedotčenou přírodou, zajímavými cyklotrasami (Eurovelo 13) a jedinečná ve svém propojení lidské činnosti a zachování přírody.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

V obci působí několik firem zaměřených na zemědělství, lesnictví a zpracování zemědělských produktů. Zemědělské subjekty příkladně a všestranně spolupracují s obcí při zapůjčení techniky, při údržbě celkem 23 km místních komunikací, při exkurzích žáků ZŠ a MŠ i příměstského tábora, při podpoře společenských a kulturních akcí. Komise ocenila činnosti Dyleňské farmy v rámci odbahnění, rekonstrukci a vzniku dvou nových rybníků, které slouží i k extenzivnímu chovu ryb a rekreačnímu rybolovu.

Příkladem dobré spolupráce obce s podnikateli je oprava a následný pronájem objektu jako obchodu. Nájemce kromě prodeje potravin a dalšího zboží jednou týdně peče chleba, který jako úspěšný místní produkt nabízí při nejrozličnějších společenských a kulturních akcích a oslavách.

Městys Tišín

Oranžová stuha
Olomouckého kraje
roku 2019

Okres
Kraj
NUTS 2

Prostějov
Olomoucký
Střední Morava

Adresa
obecního
úřadu

Tišín 37
798 29
Tišín

Web

www.tistin.cz

Počet obyvatel
Rozloha obce

492
826 ha

Nejstarší písemná zmínka o Tišíně je v darovací listině od Jana Lucemburského z r. 1327 a už r. 1390 je jmenován městečkem. Městys Tišín se rozprostírá v Olomouckém kraji, okrese Prostějov, a protéká jím říčka Tišínka. Je to hanácká vesnice s malebným ústředním prostorem, nad kterým se vrší barokní skvost, kostel svatých Petra a Pavla. Na úrodné lány polí, které z velké části obhospodařuje Agrodružstvo Tišín a menší farmáři, navazují drobné venkovské záhumenky s ovocnými stromy, dvorky s drůbeží a drobnými chovy králíků.

Občané zde mají dostačující služby. Zemědělská výroba a drobná řemesla byla pro Tištin významná už v historii, o čemž hovoří znak s vyobrazením radlice pluhu s otkou. Agrodružstvo Tištin je jediným poskytovatelem pracovních příležitostí pro místní obyvatele s významným podílem na rozvoji obce a dobrými ekonomickými výsledky. Občané mají možnost koupit zemědělské výpěstky, obilí, brambory, jablka z ovocných sadů či hovězí maso z vlastní živočišné výroby.

Bioodpad z domácností složený do kontejnerů rozmístěných po obci se odváží na družstevní kompostárnu, která byla vybudována místním agrodružstvem.

Nad obcí se také vzpíná vysoký komín bývalého lihovaru a sladovny. Tato budova je příkladným využitím brownfieldu. Přeměnila se v moderní zařízení s hospůdkou, sálem pro rodinné oslavy, svatby či školení, vývažovnou obědů, turistickou ubytovnou a muzeem his-

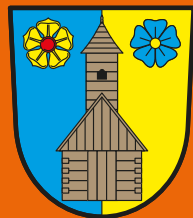
torické zemědělské techniky. V tomto areálu se také našlo zázemí pro Sbor dobrovolných hasičů, kde je klubovna s garážemi pro jejich současně vybavení. Na rozsáhlém dvoře bývají oblíbené Dny otevřených dveří, které místní zemědělský podnik začal organizovat pro členy družstva, zaměstnance a občany. Přátelské posezení při muzice, prohlídka moderních hal pro chov dobytka, či moderní zemědělské techniky láká obyvatele širokého okolí a je ojedinělým příkladem dobré spolupráce se zemědělci.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Městys Tištin byl oceněn za spolupráci se zemědělským subjektem při pořádání kulturně-společenských akcí pro širokou veřejnost, poskytování zrekonstruovaného areálu s turistickou ubytovnou, pořádání Dne otevřených dveří, zřízení a provozování muzea starých zemědělských strojů, provozování vývažovny pro zaměstnance a seniory v obci, zapůjčení techniky, péči o veřejnou zeleň a zimní údržbu obce. V obci byla zřízena komunitní kompostárna, kam bývá organizovaně vyvážen bioodpad z domácností.

Výrobky Kozí farmy nesou označení Haná regionální produkt.

Oranžová stuha
Kraje Vysočina
roku 2019

Třeštica

I. místo v celostátním
hodnocení

Okres
Kraj
NUTS 2

Jihlava
Vysočina
Jihovýchod

Adresa
obecního
úřadu

Třeštica 19
588 56
Telč

Web

www.trestice.cz

Počet obyvatel
Rozloha obce

152
702 ha

Třeštica se nachází v klidném a malebném území Javořické vrchoviny. V obci žije 152 obyvatel. Se zemědělstvím je obec spjata již od 13. století a i v dnešní době se s hospodařením na polích, v lesích a při chovu hospodářských zvířat a ryb setkáváme na každém kroku.

Zemědělské družstvo „Roštýn“ má v obci sídlo jednoho ze svých třech středisek. Dobré vztahy mezi vedením ZD, obcí, ale i občany jsou výsledkem každodenní dlouhodobé spolupráce. Zemědělské družstvo především zajišťuje obdělávání zemědělské půdy, která je ve vlastnictví obce a občanů Třeštic. Zaměstnává několik občanů obce a k občasné výpomoci jsou oslovováni i bývalí zaměstnanci družstva, kteří jsou již v důchodu. Důležitou formou spolupráce je dovoz obědů ze závodní kuchyně ZD „Roštýn“ do obce, kterou využívá necelá čtvrtina domácností. Dodnes je možné vidět na „záhumenkách“ občanů Třeštic zachování tradice práce v zemědělství od orby až po sklizeň. Pro některé občany je koníčkem včelařství, pro jiné chov ryb, koní nebo myslivost. Téměř polovina rodin v obci jsou majitelé lesů, o které se i přes rozsáhlou kůrovcovou kalamitu příkladně starají a lesy se nadále dědí z generace na generaci.

V posledních letech se rozvinula i úspěšná spolupráce s majitelem Třeštického mlýna s. r. o. a rodinné ekofarmy. Rozsáhlou rekonstrukcí

bývalého mlýna zbudoval penzion, přičemž zachoval původní styl a ráz historického objektu. Okolí mlýna přiléhají rozsáhlé pozemky, na kterých jsou volně chována hospodářská zvířata. Obec, občané obce, majitelé lesů a zemědělci mají zájem o udržení dobrého stavu polních cest, čistoty a pořádku veřejného prostranství. Polní cesty slouží nejen zemědělcům k jejich dostupnosti na pole, ale také občanům obce, majitelům lesů a návštěvníkům Třeštického mlýna za účelem procházek do blízkého okolí.

Za zmínku o obci stojí i kompletní přebudování systému odpadového hospodářství v obci. Osvětou mezi občany a bohatou nabídkou třídění odpadu se zařadila Třeštica mezi nejlepší obce v Kraji Vysočina v oblasti nakládání s odpady a stala se vzorem pro další obce a města. Spolupráce obce se včelaři, myslivci, nezemědělskými živnostníky a zemědělskými subjekty je výborná. Všichni se aktivně zapojují do společenského a kulturního života v obci a mají zájem, aby si vesnice zachovávala svůj zemědělský ráz, který zdědila po našich předcích.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Komise velmi ocenila spolupráci místních občanů při prezentaci obce v rámci celostátního kola. Byla viditelná pospolitost, nadšení a zájem všech zúčastněných představitelů aktivity v obci. Spolupráce mezi obcí, zemědělským družstvem a občany probíhá na velmi dobré úrovni. Družstvo občanům poskytlo k využití starší malé zemědělské stroje, poskytlo prostory pro uskladnění obecního materiálu, podílí se při organizaci společenských akcí. Majitel Třeštického mlýna s. r. o. zrekonstruoval zchátralý mlýn, provozuje penzion a ekofarmu. Obci poskytuje prostory k setkávání občanů.

Vendolí

Oranžová stuha
Pardubického kraje
roku 2019

Okres
Kraj
NUTS 2

Adresa
obecního
úřadu

Web

Počet obyvatel
Rozloha obce

Svitavy
Pardubický
Severovýchod

Vendolí 103
569 14
Vendolí

www.obec-vendoli.cz

První zpráva o obci Vendolí se objevila v seznamu obcí přináležejících k panství olomouckých biskupů v letech 1318–1326. Lze se proto domnívat, že osada byla založena kolonizací olomouckého biskupa někdy kolem roku 1270.

V současné době je spolupráce obce se Zemědělským družstvem Vendolí na velmi dobré úrovni. Družstvo poskytuje obci některé služby, které si sama není schopna zajistit. Zaměstnanci obce mají možnost stravovat se v jídelně ZD, podporuje kulturní a společenské akce v obci prostřednictvím sponzorských darů i technikou. V rámci přípravy obce na budoucí výstavbu domu pro seniory přenechalo ZD obci bezúplatně bývalý objekt (statek) družstva uprostřed obce. Po jeho demolici bude postaven nový objekt pro seniory. Družstvo aktivně spolupracovalo na realizaci administrativní části komplexních pozemkových úprav (dále jen „KPÚ“) a při realizaci jednoho z opatření z KPÚ poskytlo zhotoviteli polní cesty svou techniku. Obec spolupracovala se zemědělským družstvem na zalesňování zemědělských pozemků. Postupně bylo zalesněno 50 ha erozně nejohroženějších zemědělských pozemků. Na místě bývalé skládky v areálu družstva, která byla družstvem odklizená, byl žáky základní školy vysázen sad s ovoc-

nými stromy. Družstvo také spolupracuje se zájmovými organizacemi v obci, především s chovateli, mysliveckým spolkem a hasiči.

Obec spolupracuje také se spolky v obci. Včelaři i myslivci spoluprací při oslavě Dne dětí, kde pro děti pořádají představení své činnosti. Ve spolupráci obec, ZD Vendolí a myslivecké sdružení bylo na katastru obce osazeno 7 kusů napájecích zařízení pro zvěř o objemu 1000 l. Dále obec spolupracuje s místní záchranou stanicí volně žijících zvířat „Zelené Vendolí“.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Komise ocenila spolupráci obce a ZD Vendolí při zalesnění 50 ha erozně nejohroženějších pozemků. Dále probíhala spolupráce při řešení přípravy komplexních pozemkových úprav a při realizaci jedné z polních cest. Společně s obcí a za využití techniky ZD je realizována péče o veřejná prostranství a kulturní krajinu včetně výsadby nové zeleně.

Nelze opomenout ani spolupráci obce s ústavem Bonanza Vendolí, který poskytuje sociální služby nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež a zabývá se hipoterapií. Spolupráce probíhá i s místním spolkem chovatelů, který se zapojuje do organizace akcí pro děti a pořádá výstavy.

Zašová

2. místo v celostátním
hodnocení

Oranžová stuha
Zlínského kraje
roku 2019

Okres
Kraj
NUTS 2

Vsetín
Zlínský
Střední Morava

Adresa
obecního
úřadu

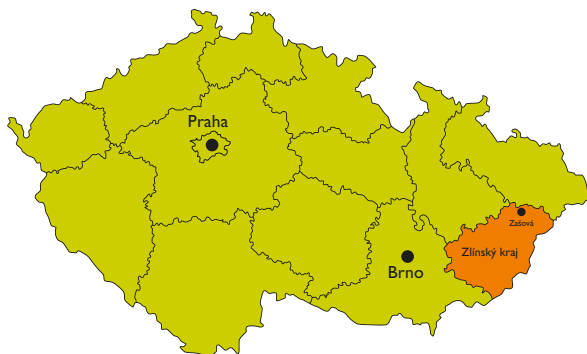
Zašová 36
756 51
Zašová

Web

www.zasova.cz

Počet obyvatel
Rozloha obce

3 057
2 252 ha

Zrod Zašové se datuje kolem počátku 14. století a patří mezi velké obce na Valašsku. Největším zemědělským subjektem v obci je Valašské ZOD, družstvo Zašová. Družstvo je zaměřeno na živočišnou i rostlinnou výrobu a hospodaří na více než 1 500 ha zemědělské půdy na území obce Zašová a přilehlých katastrů. Z celkového počtu 73 zaměstnanců je bezmála 40 % obyvatel Zašové. Družstvo s obcí spolupracuje již na koncepční úrovni v oblasti rozvoje obce, vodohospodářských a půdo ochranných zásahů, v oblasti zásahů proti větrné a vodní erozi nebo zadržení vody v krajině. Výborná spolupráce je i v oblasti údržby obce, zajištění techniky a personálu pro zimní údržbu, péči o zeleň, nebo v zásazích při nečekaných či kalamitných událostech.

Spolupráce s družstvem však není v Zašové to jediné. V obci se také nachází sýrárna s malou prodejnou sýrů a výroba sýrů v Zašové má dlouholetou tradici. Dochází tak k vzájemně prospěšnému vztahu, jehož výsledkem je podpora regionálních potravin. V obci se nachází rovněž řeznictví a uzenářství, malý pivovar, pečou se zde tradiční valašské frgály. Drobní domácí řemeslníci tvoří své výrobky podle tradičních postupů – např. proslavenou Zašovskou kytičku. Lidové řemeslo a krása obce i okolní krajiny

se spojuje pod rukami místních řezbářů, kovářů či malířů.

Zdejší myslivecký spolek šetrně pečuje o zašovské lesní porosty a dbá při své činnosti na ochranu přírody. S obcí spolupracuje při pořádání společenských akcí. Více než padesát let zde aktivně působí Svaz chovatelů drobného zvířectva, pořádající pravidelné výstavy a soutěže. Společně s bohatým zástupem aktivních spolků tvoří pak Zašová tradiční avšak velmi dynamickou obec.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Revitalizací bývalé klášterní zahrady, výsazením původních druhů rostlin a zahájením zpracování projektu obnovy a rozvoje zeleně obec pečuje o veřejné prostranství a poskytuje tak příjemné prostředí pro život místních občanů. Naopak místní občané dbají na udržení tradičních řemesel, místních produktů i o rozvoj venkovské turistiky zejména prostřednictvím Penzionu na fojtství, kde proběhla rekonstrukce bývalého statku. Starší občané mají možnost využít „senior taxi“. Společenský život a osvětu zemědělství pomáhají zajistit místní spolky a zemědělské družstvo.

Žižice

Oranžová stuha
Středočeského
kraje roku
2019

Okres
Kraj
NUTS 2

Kladno
Středočeský
Střední Čechy

Adresa
obecního
úřadu

Žižice 3 I
274 01
Slaný

Web

www.zizice.cz

Počet obyvatel
Rozloha obce

677
I 206 ha

Obec Žižice má pět místních částí, a to Žižice, Vítov, Luníkov, Osluchov a Drnov. Nachází se u komunikace mezi městy Slaný a Velvary. V loňském roce obec oslavila 700 let od založení.

Spolupráce se zemědělskými subjekty je v obci velmi pestrá. Farma Karel Dryák, Vítov realizovala projekty v rámci péči o krajinu – rekonstrukce rybníku v obci Osluchov, vybudování vodní nádrže v obci Vítov a stará se i o obecní pozemky. Společnost Obilka s. r. o. se podílí na opravě a údržbě polní cesty a vypomáhá technikou dle potřeb obce. Zemědělské obchodní družstvo Žižice se v zimních měsících podílí na úklidu sněhu a dalo k dispozici kontejner k uskladnění nepořádku z obce. Rodinná farma pomáhá a zapůjčuje techniku k čištění obecního rybníčku. Při udržování pořádku a čistoty na Žižicku se podílejí všechny zemědělské subjekty.

V obci jsou aktivní i sadaři, včelaři, jejichž včelstva se stále rozrůstají, rybáři, kteří pořádají rybářské závody, a myslivecké sdružení Žižice, které se stará nejen o lesy, ale i o výsadbu nových stromů.

V současné době na Žižicku probíhají komplexní pozemkové úpravy, které budou

ukončeny v roce 2020. Žižicko leží na velmi úrodné půdě, zvláště se zde daří ovocným sadům a v poslední době se zde intenzivně pěstuje česnek. Na vesnici se vrací zpět hospodářské zvířectvo, které se volně pohybuje na pastvinách. Ráz venkova umocňují opravené zemědělské usedlosti. V obci Osluchov je komplexně a velmi citlivě opravený celý statek včetně staré sýpky. Opravy se prováděly tak jak byly prováděny v minulých dobách.

V obci je od roku 1961 fotbalový oddíl pod dnešním názvem Fotbalový klub (FK) Žižice, který má dvě mužstva, a to dospělých a starších žáků. Nově se zde zakládají Hasiči Žižicka. Na Žižicku se začínají stavět nové rodinné domky, kterých bude postupně 65 a již nyní obec uvažuje o rozšíření mateřské školy.

Jsmo hrdi, že můžeme na našem krásném Žižicku žít, jsme si vědomi, že je pořád co vylepšovat a tak se o to i snažíme, rádi Vás přivítáme mezi nás.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Komisi zaujala především aktivní spolupráce obce a dvou zemědělských subjektů při revitalizaci a výstavbě nových rybníků a údržbě veřejných prostranství v obci. V obci je kladen důraz na obnovení a zachování krajinného rázu, který se naplňuje skrz rekonstrukce a obnovu nevyužívaných zemědělských objektů. Zrekonstruovaný statek Luníkov poskytuje ubytování a exkurze pro městské základní školy v rámci představení českého venkova, nechybí ani nabídka místních produktů. Významná je citlivá rekonstrukce statku Osluchov pana Dryáka a využití budov na sušení a zpracování česneku a cibule. Jedná se také o jediného výrobce uzeného česneku.

Přednášky o včelařství pro děti z mateřské školy i občany poskytuje místní včelařka.

Vítězné obce minulých ročníků

Oranžová stuha České republiky roku 2007
obec Těšetice (Olomoucký kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2008
obec Partutovice (Olomoucký kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2009
obec Telecí (Pardubický kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2010
obec Francova Lhota (Zlínský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2011
obec Řepeč (Jihočeský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2012
obec Rudka (Jihomoravský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2013
obec Prlov (Zlínský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2014
obec Hošťálková (Zlínský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2015
obec Kozojídky (Jihomoravský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2016
obec Větrkovice (Moravskoslezský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2017
obec Čejetice (Jihočeský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2018
obec Svrkyně (Středočeský kraj)

Fotografie na obálce – Shutterstock.com

Fotografie na stranách 3 a 5 – archiv obcí (Oranžová stuha z předchozích let)
Ostatní fotografie – archiv obcí a celostátních hodnotitelů Oranžové stuhu 2019

A decorative orange ribbon graphic that starts from the left, loops upwards and to the right, then loops back down and to the left, ending in a small flame-like tail. It is positioned behind the text in the bottom left corner.

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha
www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-519-7